

אתיקה עכשיו – אנשי המשפט

עבירות משמעת בכסות של אתיקה

61. עבירות משמעת

אלה עבירות-משמעת :

(3) כל מעשה או מחדל אחר שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין.

53. שמירת כבוד המקצוע

עורך-דין ישמור על כבוד המקצוע של עריכת-דין ויימנע מכל דבר העלול לפגוע בכבוד המקצוע.

ר

המתחם

הבינוני

ס

תנועה ערה מאתיקה למשפט

איך מתבצעת "חקיקת האתיקה" אצל עוה"ד?

אתיקה מקצועית רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

בבית הדין המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב-יפו
בד"מ 122/13

הקובל: הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב – יפו
נגד

הנאשמת: עו"ד...

הקובל: הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אשמת:

השעיה לעו"ד שטען ששופטת שיבשה הליכים

המחוזי דחה את ערעורו של עו"ד חיים שטנגר, שהורשע בבית הדין של לשכת עורכי הדין אחרי שביקש לפסול שופטת בתיק שבו ייצג. ההשעיה: ל-40 יום

עו"ד חווה קלמפר-מרצקי | ✉ פורסם: 21.03.15, 08:37

עו"ד צעק באולם ביהמ"ש - וחויב ב-6,000 ש'

במהלך דיונים בתיק פלילי שבו ייצג הרים עו"ד יעקב קמר את קולו והתנח עם שופט השלום בי-ם. הוא חויב בהוצאות אישיות, וגם הערעור שהגיש נדחה

 Recommend 30

עו"ד משה אלון | ✉ פורסם: 19.03.15, 08:22

ועדות האתיקה ובתי הדין המשמעתיים של הלשכה

מדוע הם 'יצור כלאיים'?

כי אחראים על הסף – אכיפת הדין המשמעתי
הקבוע בחוק לשכת עורכי הדין ובכללים
החקוקים אך בפועל מעצבים גם את הרף.

דוגמה להחלטת ועדת האתיקה הארצית הנוגעת באתיקה

יחסי חברים: אין לעשות שימוש במסמך המעיד על שכרו של
עורך הדין שכנגד

תלונה: ...

החלטה: לגנוז את התלונה. הוועדה מצאה כי נפל פגם של ממש
בהתנהלותו של הנילון, ובמיוחד בצירופו של מסמך המעיד על
הכנסותיה של המתלוננת וזאת ללא צורך ממשי, לפחות על פני
הדברים, לעשות כן.

יחד עם זאת, לאחר דיון הוחלט כי נסיבות העניין אינן עולות כדי
עילה להעמדה לדין משמעת. הוועדה מביעה בפני הנילון את
חוסר שביעות רצונה מן האופן בו נהג וקוראת לו להימנע מנקיטת
פעולות דומות בעתיד.

(החלטה מספר את/263/13)

דוגמה להחלטת ועדת האתיקה הארצית הנוגעת באתיקה

ניגוד עניינים: אירוע משותף של לשכת עורכי הדין עם משטרת ישראל

שאלתא: עורך הדין הפונה מבקש לקיים דיון בוועדת האתיקה בגין אירוע הרמת כוסית המשותף ללשכת עורכי הדין ולמשטרת ישראל. לדעתו של הפונה, יש בקיום אירוע כזה כדי לפגוע במעמדם של עורכי הדין בישראל, לפגוע בכבוד המקצוע ולהכתים את כל עורכי הדין בכתם של ניגוד עניינים, היורד לשורש תפקידו ולמהותו של מוסד "עורך הדין".

דוגמה להחלטת ועדת האתיקה הארצית

הנוגעת באתיקה

החלטה: עורכי דין ואנשי משטרה יכולים להיפגש בנסיבות חגיגיות כגון לקראת ראש השנה או לקראת חג הפסח, מבלי שהדבר יגרום לכך שעורכי הדין ו/או אנשי המשטרה לא ימלאו את חובתם המקצועית והאתית. יש אמון באנשי החוק ובעורכי הדין שנסיבות חברתיות לא יטו אותם.

איפכא מסתברא: רצוי לעודד מפגשים של עורכי דין ואנשי משטרה וכן של עורכי דין העומדים משני צידיו של המתרס, בין אם המדובר בתיק אזרחי ובין אם המדובר בתיק פלילי. זאת כדי שהדיונים בבתי המשפט יתנהלו באווירה תרבותית, וכדי שמערכת היחסים תאפשר לצדדים הנצים להגיע לפתרונות מוסכמים.

הדברים אמורים במיוחד כשהמדובר באירועים ציבוריים המאורגנים על ידי גופים רשמיים כמו משטרת ישראל, לשכת עורכי הדין או לשכת המסחר.

(החלטה מספר את/80/15)

סעיף 2(ב) לכללי האתיקה לשופטים, 2007

”שופט ייראה כמי שהפר כלל מכללי האתיקה לשופטים באופן המאפשר הגשת קובלנה לבית הדין המשמעתי לשופטים, אם התנהגותו בניגוד לכללים עולה כדי התנהגות של שופט שלא כהלכה במילוי תפקידו או כדי התנהגות שאינה הולמת את מעמדו של שופט בישראל.”

נציבות תלונות הציבור על שופטים

הנציבות פועלת מכוח חוק נציבות תלונות הציבור על שופטים.

הנציבות פועלת גם בדין המשמעתי וגם באתיקה. יש לנו מצב ייחודי שבו גוף סטטוטורי שהוקם ופועל מכוח החוק יוצר ומטמיע אתיקה (האמורה להיות מחוץ לעולם המשפט).

ניגוד עניינים אתי אצל שופטים

מתוך החלטת הנציבות מה- 17/6/2015 :

”קיימת הבחנה בין עילה לפסלות שופט לבין החשש לניגוד עניינים אתי. ניגוד עניינים אתי עשוי להתקיים גם במצבים בהם אין חשש ממשי למשוא פנים וממילא אין החוק מחייב פסילת שופט. בשורה של החלטות קבעה הנציבות, כי יש מקום לקבל את ההבחנה שהציעה ד”ר לימור זר גוטמן בין ניגוד עניינים משפטי, מכוח דיני פסלות השופט מלשבת בדין, לבין ניגוד עניינים אתי... ופוליטיקה

המשך – החלטת הנציבות

”ניגוד עניינים אתי, להבדיל מניגוד עניינים משפטי, נוצר מקום בו יש בהתנהלות כבי' השופט פגיעה במראית פני הצדק מנקודת מבט כללית-קולקטיבית של כלל הציבור שאת אמונו מבקשת מערכת השפיטה. לדעתה, ייתכנו מצבים שלא הוכרו בדיני פסלות השופט כמקיימים אחר המבחן של ”חשש ממשי למשוא פנים”, אך עדיין נוצר בהם ניגוד עניינים אתי. במצבים אלה, מטילה האתיקה השיפוטית על השופט חובה אתית שלא להיעצר בדיני הפסלות, אלא להמשיך וליישם גם את המבחן לקביעת ניגוד עניינים אתי.”

ועדת האתיקה של השופטים

סעיף 16ב לחוק בתי המשפט –

(א) נשיא בית המשפט העליון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, ימנה ועדת אתיקה בת שלושה חברים, והם: שופט של בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש, ושני שופטים של בתי המשפט האחרים.

(ב) ועדת האתיקה תיתן חוות דעת מקדימה בעניני אתיקה של שופטים, לפי פניה של שופט או רשם שכללי האתיקה לשופטים שנקבעו לפי סעיף 16א חלים עליו - בענין הנוגע אליו.

(ג) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה אחת של שש שנים.

(ה) ועדת האתיקה תקבע את נוהלי עבודתה וסדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

החלטת ועדת האתיקה של השופטים

מנהל בתי המשפט פנה לוועדת האתיקה, בקשר לפניה שהתקבלה מלשכת עורכי הדין. בפניה צוין כי לשכת עורכי הדין מעוניינת להעניק את אות יקיר המשפט העברי לשנת 2015 לשופט מכהן. לשכת עורכי הדין ביקשה לקבל את עמדת הנהלת בית המשפט או ועדת האתיקה בקשר לכך. בפניה צוין כי אין המדובר בפרס כספי כי אם בתעודה בלבד, המוקירה את פעילותו של השופט בתחום המשפט העברי.

הוועדה עיינה בפניה. בשים לב לכך למהות האות שיוענק ולכך שאין המדובר בפרס כספי או בפרס בעל משמעות כספית, אין מניעה מבחינת אתית לכך ששופט מכהן יקבל את האות.

החלטת ועדת האתיקה של השופטים

שופטת פלונית פנתה לוועדת האתיקה בשאלה האם תוכל לכתוב מכתב המלצה לקרוב משפחה, עורך דין שלאחרונה עבר להתגורר בארצות הברית. אחת הדרישות הקיימות על מנת שיתאפשר לקרוב המשפחה לעבוד כעורך דין בארצות הברית היא המצאת מכתב המלצה משופט בישראל אודות כישוריו המקצועיים של המומלץ.

במענה לשאלת הבהרה שהופנתה אל השופטת על ידי הוועדה, ציינה השופטת כי לא יהא בידה להתייחס לכישוריו המקצועיים של קרוב המשפחה, ומכתב ההמלצה יוכל להתייחס רק לתכונות קרוב המשפחה המוכרות לה מהיכרותם האישית.

הוועדה עיינה בפניה. בהתאם לסעיף 20(ה) לכללי האתיקה לשופטים רשאי שופט ליתן המלצתו על כישוריו של אדם המוכר לו אישית. עם זאת, כבר נקבע על ידי הוועדה בעבר כי יש לראות הוראה זו כחלה, על דרך הכלל, במצבים בהם אופי ההיכרות הינו מקצועי בעיקרו, להבדיל ממצב בו ההיכרות הינה על בסיס משפחתי וההמלצה אמורה להינתן תוך שימוש בתואר (החלטה א/57/08). בנוסף לכך, בענייננו נדרש מכתב המלצה משופט אודות כישוריו המקצועיים של המומלץ, ואילו בידי השופטת ליתן המלצה רק על תכונותיו האישיות של האחרון המוכרות לה עקב קשרי המשפחה ביניהם. בנסיבות אלה, אין מקום לכך שהשופטת תכתוב את מכתב ההמלצה המבוקש.

קוד אתי
נציבות הביקורת על מערך התביעה
ומייצגי
המדינה בערכאות (נבת"ם)

הגינות, יושרה וטוהר מידות:

- עובדי נבתי"ם ישמרו על ענווה ויעשו שימוש מידתי וראוי בסמכויותיהם כלפי מבוקרים.
- עובדי נבתי"ם ינהגו בהגינות ובטוהר מידות תוך אמירת אמת כלפי עמיתיהם לעבודה.
- עובדי נבתי"ם ינהגו בחברות, ביושרה ובהוגנות כלפי עמיתיהם לעבודה, יציגו את הדברים כהויתם ויביאו דברים בשם אומרם.
- עבודת הצוות המשותפת של עובדי נבתי"ם תוצג לגורם הרלוונטי על בסיס כנות ויושרה תוך הדגשת ייחודיותו ותרומתו של כל חבר בצוות.

שיתוף:

- עובדי נבתי"ם יתייחסו בתהליכי הביקורת ליוזמות ונושאי ביקורת שיעלו מצד הגופים המבוקרים.
- עובדי נבתי"ם ישתפו את הגופים המבוקרים בכל הנוגע ליעדי הביקורת, תוכנית הביקורת, שלבי העבודה ושיטות איסוף הנתונים.
- עובדי נבתי"ם ישתפו גורם ממונה בדילמות העולות הן במסגרת צוותי העבודה הן במסגרת פגישות חיצוניות.
- הגורם הממונה יהווה דוגמה אישית בשיתוף העובדים במידע רלוונטי לביצוע המשימות.